

ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κεντρικής Μακεδονίας

περιφέρεια
Δυτικής Μακεδονίας

περιφέρεια
Ηπείρου

περιφέρεια
Θεσσαλίας

περιφέρεια
Ιονίων Νήσων

περιφέρεια
Δυτικής Ελλάδας

περιφέρεια
Στερεάς Ελλάδας

περιφέρεια
Πελοποννήσου

περιφέρεια
Βορείου Αιγαίου

περιφέρεια
Νοτίου Αιγαίου

περιφέρεια
Κρήτης

περιφέρεια
Αττικής

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η μελέτη ανατέθηκε από τον Ε.Ο.Τ. τον Ιανουάριο 2002 στην εταιρία Διάμετρος Ε.Π.Ε., ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Στο πρώτο μέρος της μελέτης γίνεται διάγνωση του δυναμικού της τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας, η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση των υφιστάμενων πόρων, της τουριστικής προσφοράς και της σύνθεσης του τουριστικού προϊόντος, καθώς και εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας ειδικών περιοχών. Στη συνέχεια αναλύονται τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες της σημερινής τουριστικής ανάπτυξης, επισημαίνονται οι ευκαιρίες και οι απειλές που αντιμετωπίζει το τουριστικό δυναμικό της περιφέρειας και διερευνάται η δυναμική ζήτηση.

Στο δεύτερο μέρος προτείνεται η στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας, καθορίζονται στόχοι και άξονες προτεραιότητας και καταστρώνεται πρόγραμμα δράσης.

1. ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1.1. Αξιολόγηση των υφιστάμενων τουριστικών πόρων.

Για την αξιολόγηση των τουριστικών πόρων της περιφέρειας χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα κριτήρια:

- Σπουδαιότητα του πόρου
- Βαθμός αξιοποίησης μέχρι σήμερα
- Προσβασιμότητα
- Αισθητική αξία
- Σημερινή κατάσταση
- Ένταξη σε ειδική μορφή τουρισμού.

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογούνται στη συνέχεια οι πλέον σημαντικοί, από πλευράς τουριστικού ενδιαφέροντος, πόροι.

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Με την εφαρμογή των κριτηρίων αξιολόγησης που αναφέρονται παραπάνω, ως οι πλέον αξιόλογοι τουριστικοί πόροι του Νομού Εύβοιας θεωρούνται τα δίκτυα των ορεινών όγκων / βουνών, τα σπήλαια, τα φαράγγια, οι παράκτιες ζώνες, οι ακτές και οι παραλίες, οι ιαματικές πηγές και γενικότερα οι πόροι ιαματικού τουρισμού, οι αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, τα βυζαντινά / μεσαιωνικά μνημεία, οι παραδοσιακοί οικισμοί του νομού, το δίκτυο των υδροτόπων, τα οικοσυστήματα του Νομού τα οποία έχουν ενταχθεί στο δίκτυο "ΦΥΣΗ 2000", οι λιμενικές υποδομές του νομού και τα τουριστικά καταφύγια και μαρίνες.

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ο Νομός Βοιωτίας διαθέτει μεγάλη ποικιλία περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων, όπως το δίκτυο των ορεινών όγκων και συμπλεγμάτων, τα μουσεία και οι αρχαιολογικοί χώροι, τα βυζαντινά μνημεία και τα πολλά μοναστήρια, η πρωτεύουσα του νομού Λιβαδειά για προσπέλαση στον Ελικώνα αλλά και για διάφορες πεζοπορικές διαδρομές στην ευρύτερη περιοχή της πόλης, οι αγροτικές παραγωγικές δραστηριότητες, οι ακτές.

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Ο Νομός χαρακτηρίζεται από σημαντικά μεγέθη και ποικιλία κυρίως φυσικών αλλά και ανθρωπίνων / πολιτιστικών πόρων, από τους οποίους οι πλέον κατάλληλοι για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων είναι οι ιαματικές πηγές, το οικοσύστημα της περιοχής Σπερχειού ποταμού / Μαλιακού Κόλπου, το δίκτυο ορεινών όγκων / βουνών, οι παράκτιες ζώνες, οι αρχαιολογικοί χώροι, τα αρχαιολογικά μουσεία, τα Μοναστήρια, ορισμένοι παραδοσιακοί οικισμοί.

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

Ο Νομός συνδυάζει ποικίλους πόρους τουριστικής έλξης, από τους οποίους οι πλέον κατάλληλοι για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων είναι το δίκτυο ορεινών συμπλεγμάτων, οι υδάτινοι πόροι, οι υγρότοποι, οι ακτές και οι παράκτιες ζώνες, οι αρχαιολογικοί χώροι, τα αρχαιολογικά μουσεία, οι παραδοσιακοί οικισμοί, τα μοναστήρια, τα σπήλαια, τα υφιστάμενα συνεδριακά κέντρα των ξενοδοχείων, οι μαρίνες.

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Ο Νομός Ευρυτανίας, διαθέτει μεγάλο πλούτο φυσικών και ανθρωπίνων/πολιτιστικών πόρων οι πλέον αξιόλογοι των οποίων είναι το δίκτυο ορεινών όγκων/βουνών, οι υδάτινοι πόροι, οι καταρράκτες, οι αρχαιολογικοί χώροι, μια σειρά από μοναστήρια, εκκλησίες/παρεκκλήσια, μετόχια σ' όλη την έκταση του νομού, ορισμένοι παραδοσιακοί οικισμοί, Ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις / δραστηριότητες, το συνεδριακό κέντρο CLUB MONTANA.

1.2. Αξιολόγηση της υφιστάμενης τουριστικής προσφοράς και της σύνθεσης του τουριστικού προϊόντος της περιφέρειας.

Από τα σχετικά στοιχεία διαπιστώνεται ότι ο ξενοδοχειακός κλάδος της Περιφέρειας παρουσιάζει έναν οικογενειακό χαρακτήρα μικρού μεγέθους. Ειδικότερα, στην πλειονότητά τους οι επιχειρήσεις ξενοδοχειακών καταλυμάτων είναι ατομικές επιχειρήσεις οικογενειακής μορφής ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών είναι επιχειρήσεις Γ' κατηγορίας μικρής κτιριακής επιφάνειας. Επιπρόσθετα, ο μειονεκτικός χαρακτήρας του κλάδου της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας αναδεικνύεται και από την αξιολόγηση των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών.

Χαρακτηριστική υστέρηση παρουσιάζουν οι ιδιοκτήτες ξενοδόχοι των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας ως προς την τουριστική τους εκπαίδευση καθώς και ως προς την προοπτική ανάπτυξης επαγγελματικών συνεργασιών με άλλους φορείς.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - 2003

ΤΑΞΗ	ΑΑ	Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΝΑΔΕΣ	5	24	66	294	64	65	518
ΔΩΜΑΤΙΑ	337	2.437	3.475	7.306	1.022	986	15.563
ΚΛΙΝΕΣ	743	4.671	6.566	13.802	1.925	1.907	29.614

1.3. Εκτίμηση της "φέρουσας ικανότητας" συγκεκριμένων περιοχών της Περιφέρειας ως προς την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.

Με βάση τις εκτιμήσεις της χωρητικότητας ή φέρουσας ικανότητας στις περιοχές της περιφέρειας που έχουν προσδιορισθεί τα υφιστάμενα αναπτυξιακά επίπεδα σε ανωδομές / καταλύματα και τις επιδιώξεις για προστασία και αειφόρο ανάπτυξη ορισμένων περιοχών, οι δυνατότητες (δυνάμει / potential) ανάπτυξης κυρίως ανωδομών / καταλυμάτων στις εν λόγω περιοχές διαφοροποιούνται σημαντικά και προσδιορίζονται ως εξής:

ΔΗΜΟΣ ΑΙΔΗΨΟΥ: Με βάση τα αποδεκτά όρια χωρητικότητας που έχουν προσδιορισθεί δεν θεωρείται σκόπιμη και αναγκαία η ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων.

ΔΗΜΟΙ ΔΕΛΦΩΝ ΚΑΙ ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ - ΙΤΕΑΣ: Όπως και στην Αιδηψό, και με βάση τα αποδεκτά όρια χωρητικότητας του Δ. Δελφών (~2.300 τουρίστες) δεν θεωρείται σκόπιμη και αναγκαία η ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων. Στο Γαλαξίδι και την Ιτέα η δυνάμει συνολική ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων εντοπίζεται στις 700 - 800 νέες κλίνες.

ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΧΟΒΑΣ: Με στόχο κυρίως την προστασία του παραδοσιακού οικισμού και με βάση ορισμένα αποδεκτά όρια ανάπτυξης (Δ.Τ.Α. = 30) η δυνάμει / potential ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων εντοπίζεται στις 600 - 700 νέες κλίνες.

ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ: Παρ' όλο που σύμφωνα με τα πληθυσμιακά δεδομένα η προσδιορισθείσα φέρουσα ικανότητα (~6.000 τουρίστες) επιτρέπει μια σημαντική ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων (4.000 - 4.500 κλίνες) για λόγους αποσυμφόρησης και κυρίως διάχυσης / προώθησης της ανάπτυξης σε άλλες ελκυστικές περιοχές του νομού Ευρυτανίας, που δεν έχουν αναπτυχθεί, τα αποδεκτά όρια ανάπτυξης νέων ανωδομών / καταλυμάτων εντοπίζονται στις 1.000 - 1.500 κλίνες.

ΔΗΜΟΣ ΕΛΥΜΝΙΩΝ - Δ.Δ. ΛΙΜΝΗΣ ΚΑΙ ΡΟΒΙΩΝ: Με βάση την συνολική ημερήσια χωρητικότητα του Δ. Ελυμνίων οι δυνατότητες ανάπτυξης ανωδομών / καταλυμάτων εκτιμούνται για τη Λίμνη στις 1.500 κλίνες και για τις Ροβιές στις 250 - 300 νέες κλίνες. Για την ευρύτερη ζώνη του Δ. Ελυμνίων - κυρίως στους οικισμούς της ενδοχώρας η δυνάμει ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων εκτιμάται στις ~500 κλίνες.

ΔΗΜΟΣ ΙΣΤΙΑΙΑΣ: Με βάση τα αποδεκτά όρια ημερήσιας χωρητικότητας του Δ. Ιστιαίας τα υφιστάμενα επίπεδα ανάπτυξης ανωδομών / καταλυμάτων οι δυνατότητες ανάπτυξης ανωδομών / καταλυμάτων εκτιμούνται στις 3.000 νέες κλίνες οι μισές από τις οποίες ενδείκνυται να διαμορφωθούν στην ευρύτερη ζώνη του δήμου, κυρίως σε οικισμούς της ορεινής ενδοχώρας αλλά και της παράκτιας ζώνης.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΛΕΩΣ - Δ.Δ. ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΑΣ: Με βάση τα αποδεκτά όρια ημερήσιας χωρητικότητας του Δ. Νηλέως (~1.800 τουρίστες) και του Δ.Δ. Αγίας Άννας (~800 τουρίστες) καθώς και τα υφιστάμενα επίπεδα ανωδομών / καταλυμάτων, το συνολικό δυναμικό ανωδομών εκτιμάται στις ~1.200 - 1.300 νέες κλίνες. Λόγω θέσης, ελκυστικότητας και προκρινόμενων μορφών ανάπτυξης η Αγία Άννα ενδείκνυται να συγκεντρώσει το 1/2 των νέων καταλυμάτων.

ΔΗΜΟΙ ΕΡΕΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΑΡΥΝΘΟΥ: Σύμφωνα με την φέρουσα ικανότητα που προσδιορίστηκε για την Ερέτρια (~4.200 τουρ.) και την Αμάρυνθο (~3.750 τουρ.), το δυναμικό ανάπτυξης νέων ανωδομών / καταλυμάτων εντοπίζεται ως εξής: Για μεν την Ερέτρια στις ~1.600 νέες κλίνες για δε την Αμάρυνθο στις ~2.500 κλίνες οι μισές από τις οποίες ενδείκνυται ν' αναπτυχθούν στους αγροτικούς οικισμούς της ενδοχώρας.

ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ: Με βάση τα αποδεκτά επίπεδα ημερήσιας φέρουσας ικανότητας που προσδιορίστηκαν οι δυνατότητες για νέες ανωδομές / καταλύματα εντοπίζονται ως εξής: Για την Κάρυστο εκτιμούνται σε 4.000 - 4.500 κλίνες και για το Μαρμάρι στις 1.000 - 1.500 νέες κλίνες. Ειδικότερα σημειώνεται ότι ένα ποσοστό 20% του συνολικού αριθμού των νέων κλινών ενδείκνυται ν' αναπτυχθεί σε οικισμούς της ευρύτερης ζώνης και της Καρύστου και του Μαρμαρίου.

1.4. Ανάλυση των ευρύτερων επιπτώσεων του τουρισμού στην οικονομία, την τοπική κοινωνία, τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον της περιφέρειας.

Η άμεση συμμετοχή του τουριστικού τομέα στο ΑΕΠ της Περιφέρειας σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ υπολογίστηκε στο 4%. Χρησιμοποιώντας τον πολλαπλασιαστή που υπολόγισε το ΙΤΕΠ, η έμμεση συμμετοχή του τομέα στο ΑΕΠ της Περιφέρειας διαμορφώνεται στο 6%.

Αναλύοντας τα στοιχεία της έρευνας του εργατικού δυναμικού της ΕΣΥΕ του Γ' τριμήνου 2001 παρατηρούμε ότι το σύνολο των απασχολούμενων στον τουριστικό τομέα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας αντιστοιχεί στο 6% του συνολικού της εργατικού δυναμικού.

Οι σημαντικότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις είναι, στις παράκτιες Ζώνες:

- Αισθητική ρύπανση
- Ηχορύπανση
- Ρύπανση εδάφους, υδάτινων αποδεκτών και ατμοσφαιρική
- Εξάντληση της φυσικής χωρητικότητας.

Επίσης, η εκτέλεση των έργων στον Παρνασσό προκάλεσε την αποψίλωση σημαντικών εκτάσεων, την αλλοίωση της γεωμορφολογίας, την καταστροφή της χλωρίδας και της πανίδας ψευδαλφικών οικοσυστημάτων, τον περιορισμό της βοσκής, τη μείωση των νερών και την αλλοίωση της μοναδικότητας του φυσικού τοπίου του Παρνασσού.

1.5. Ανάλυση των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών της σημερινής τουριστικής ανάπτυξης.

Οι προωθητικοί παράγοντες για την ανάπτυξη του τουρισμού στη Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας διακρίνονται ως εξής:

- στα μεγέθη, ποικιλία, ιδιαιτερότητα και χωρική κατανομή (διαφοροποίηση κατά νομό/ περιοχή) των περιβαλλοντικών (φυσικών και πολιτιστικών) πόρων
- η προσπελασιμότητα και τα ποικίλα δίκτυα αναπτυξιακών φορέων.

Οι κύριοι ανασταλτικοί παράγοντες εντοπίζονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- περιορισμένες ή ανεπαρκείς ανωδομές
- το επιχειρηματικό / επιχειρησιακό περιβάλλον
- Ορισμένα διαρθρωτικά προβλήματα, προβλήματα ανεπάρκειας/ελλείψεων υποδομών, προβλήματα έλλειψης επαρκών χωροταξικών/περιβαλλοντικών, πολιτικών και ρυθμίσεων για την ορθολογική χωρική / γεωγραφική ένταξη τουριστικών ανοδομών και υποδομών στο περιβάλλον.

1.6. Διερεύνηση των ευκαιριών και των δυνατοτήτων αξιοποίησης, αναβάθμισης και προβολής του τουριστικού δυναμικού της περιφέρειας.

Ευκαιρίες στο βασικό τουριστικό προϊόν:

- Υψηλές δυνατότητες ήπιας εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων
- Υψηλές δυνατότητες προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Υπό ανάπτυξη δίκτυο νέων υποδομών και υπηρεσιών
- Δυνατότητες συνεργασίας των φορέων τουριστικής ανάπτυξης και προβολής.

Ευκαιρίες ανάπτυξης των τουριστικών ΜΜΕ:

- Υψηλές δυνατότητες συνεργασιών των τουριστικών επιχειρήσεων σε επίπεδα οργάνωσης, διοίκησης και μάρκετινγκ
- Δυνατότητες ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού
- Δυνατότητες που προκύπτουν από τις νέες διεθνείς τάσεις στον τουρισμό
- Δυνατότητες αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών, της πληροφορικής και του διαδικτύου.
- Σημαντική ευκαιρία ανάπτυξης κοινωνικού τουρισμού.

1.7. Εξέταση των απειλών και εντοπισμός προβληματικών ζωνών και τομέων.

- Έντονος και συνεχώς αυξανόμενος ανταγωνισμός, υπό το πρίσμα της προσφοράς και υπό το πρίσμα της ζήτησης
- Ο κυρίαρχος ρόλος των καναλιών διανομής
- Αναπτυξιακά εμπόδια που προκύπτουν από την εσωτερική νομοθεσία και την έλλειψη εφαρμογής πολιτικής προστασίας περιβάλλοντος.

1.8. Διερεύνηση της δυνητικής ζήτησης, τόσο στις ξένες αγορές όσο και στο εσωτερικό.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΖΗΤΗΣΗ

Τις κύριες αγορές για τους πιο τουριστικούς Δήμους της Περιφέρειας της Στερεάς Ελλάδας αποτέλεσαν με σειρά προτίμησης οι: 1. Εσωτερική Αγορά, 2. Γαλλία, 3. Γερμανία, 4. Ιταλία, 5. Αγγλία και 6. Πρώην ΕΣΣΔ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΓΟΡΩΝ - ΣΤΟΧΩΝ

Εσωτερική αγορά

Τα πιο δημοφιλή είδη διακοπών της Εσωτερικής Αγοράς στην Ελλάδα είναι:

- Η μεγάλη πλειονότητα των Ελλήνων σε ποσοστό 80% προτιμούν διακοπές ήρεμες, ξεκούρασης, με ξενοδοχειακές ανέσεις.
- Το Πάσχα και τα Χριστούγεννα είναι οι χρονικές περίοδοι κατά τις οποίες πραγματοποιούνται τα περισσότερα ταξίδια αναψυχής.

Αγορές του εξωτερικού

Τα Βασικότερα Κίνητρα για Διακοπές στην Ελλάδα είναι:

- Τα Ελληνικά νησιά
- Ο πολιτισμός και τα αξιοθέατα
- Η Ελληνική εξοχή
- Η Ελληνική κουζίνα (φαγητό και ποτό)

- Το κλίμα, ο ήλιος
- Τα μέρη, χωριά, λιμάνια με καφετέριες, εστιατόρια
- Οι ευκολίες για κολύμπι, οι όμορφες παραλίες.

Τα πιο δημοφιλή είδη διακοπών της Αγοράς είναι:

- Περιήγηση / αξιοθέατα / πολιτισμός
- Διακοπές σε διάφορα νησιά (από νησί σε νησί)
- Διακοπές στον ήλιο και τη θάλασσα
- Συνδυασμός διακοπών
- Σύντομο περιηγητικό ταξίδι, 2-3 ημερών για επίσκεψη στα πιο σημαντικά αξιοθέατα.

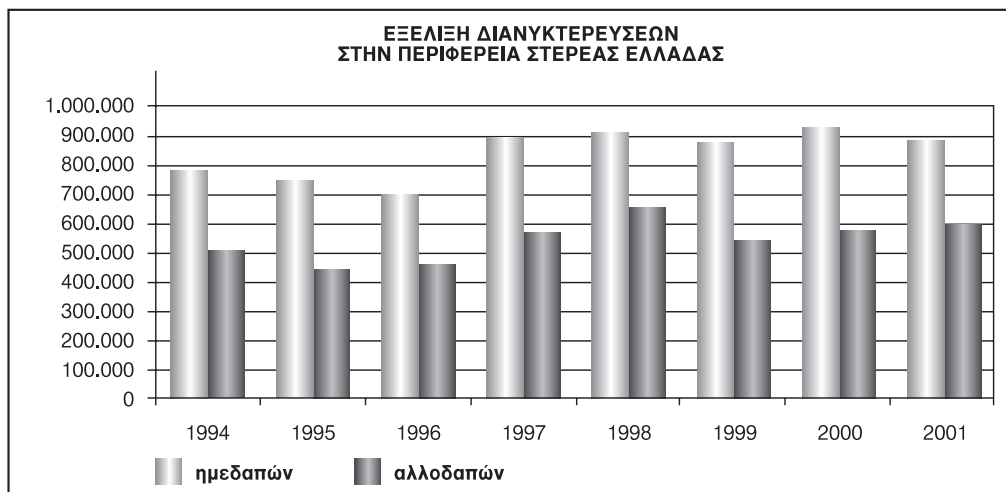
Για τη Στερεά Ελλάδα, η Δυτική Ευρώπη είναι και θα παραμείνει κατά πολύ η πιο σημαντική και ενδιαφέρουσα αγορά (πέραν της εσωτερικής) για τουλάχιστον την επόμενη πενταετία (ιδιαίτερα όσον αφορά το οικονομικό πλεονέκτημα).

Η ζήτηση από την Ανατολική Ευρώπη είναι πολύ ασταθής και βραχυπρόθεσμα θα παραμείνει έτσι. Πέρα από αυτό, η προστιθέμενη αξία των τουριστών από την Ανατολική Ευρώπη είναι συνολικά αρκετά χαμηλότερη.

Το τουριστικό προϊόν της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται έντονα εποχιακό συγκεντρώνοντας το 50% περίπου της τουριστικής παρουσίας το τρίμηνο Ιουλίου - Σεπτεμβρίου (17% τον Ιούλιο, 20% τον Αύγουστο και 12% το Σεπτέμβριο).

Οι μισοί από τους Γάλλους τους Βρετανούς και τους Ρώσους που δείχνουν ενδιαφέρον για την Ελλάδα μπορούν επίσης να φανταστούν ένα ταξίδι στην Ελλάδα κατά την διάρκεια της χαμηλής σεζόν περίοδο από το Νοέμβριο μέχρι τα μέσα Μαρτίου, ενώ περισσότεροι από τους μισούς Γερμανούς που ενδιαφέρονται για την Ελλάδα μπορούν επίσης να φανταστούν ένα ταξίδι στην Ελλάδα κατά την ίδια περίοδο.

Ο ημεδαπός τουρισμός αποτελεί μία μεγάλη ευκαιρία για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου της Περιφέρειας αφού το Πάσχα και τα Χριστούγεννα είναι οι χρονικές περιοδοί κατά τις οποίες οι Έλληνες πραγματοποιούνται τα περισσότερα ταξίδια αναψυχής, πέραν αυτών των καλοκαιρινών διακοπών. Επίσης, οι υψηλές πληρότητες των χειμερινών προορισμών της Περιφέρειας επιτυγχάνονται από Έλληνες τουρίστες - κατοίκους των μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας κυρίως.

2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2.1. Καθορισμός στρατηγικής για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας.

Η αξιολόγηση τριών εναλλακτικών Σεναρίων και η επιλογή του ενδεικνυόμενου βασίστηκε αφενός στην προηγηθείσα ανάλυση SWOT, σε δεδομένα/προτάσεις μελετών που έχουν αναφερθεί, σε απόψεις φορέων της Περιφέρειας (μέσω ειδικής διασκόπισης/survey που διενεργήθηκαν) και αφετέρου και κυρίως σε ορισμένα κριτήρια σύγκρισης των Σεναρίων που υιοθετούνται όπως:

- Κριτήρια εφικτότητας και ευρύτερης αποδοχής
- Κριτήρια συμβολής στην αειφόρο ανάπτυξη
- Κριτήρια προστασίας και βελτίωσης / αναβάθμισης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος
- Κριτήρια αναπτυξιακής συμβολής κυρίως στην περιφερειακή ανάπτυξη αλλά και την προώθηση του τουρισμού σε επίπεδο χώρας
- Κριτήρια ορθολογικής προώθησης και κυρίως αλληλοσυσχέτισης βασικών παραμέτρων τουριστικής ανάπτυξης.

Με βάση τις παραπάνω παραμέτρους σύγκρισης των Σεναρίων υιοθετείται ως το πλέον ενδεικνυόμενο για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, το Σενάριο III, δηλαδή τη Στρατηγική (της κατά το δυνατόν) "Αυτοδύναμης" και "Ενδογενούς" τουριστικής ανάπτυξης.

Το εν λόγω Σενάριο προβλέπει την ανάπτυξη κυρίως εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ως προς τη ζήτηση, το Σενάριο προσανατολίζεται στις αγορές ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών που προσελκύονται ή ενδιαφέρονται για εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Το εν λόγω Σενάριο προβλέπει την μεγαλύτερη δυνατή, διαχωρικά και διαχρονικά, διασύνδεση του τουρισμού με τους άλλους παραγωγικούς κλάδους της Περιφέρειας.

Η προώθηση / υλοποίηση του Σεναρίου προϋποθέτει οργανωμένα και αποδοτικά οργανωτικά συστήματα.

Η στρατηγική αυτή διαμορφώνει μια ξεχωριστή τουριστική ταυτότητα για την Περιφέρεια και προωθεί τη διαφοροποίηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Ενός προϊόντος περιορισμένου εύρους ως προς τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και ασκούμενες δραστηριότητες αλλά και έντονης εποχικότητας και χωρικής / γεωγραφικής συγκέντρωσης. Πρόκειται για ένα Σενάριο που προϋποθέτει και απαιτεί μια ολοκληρωμένη και συνεχή διαδικασία σχεδιασμού και κυρίως συντονισμένες ενέργειες / δράσεις και μέτρα πολιτικής δημοσίων και ιδιωτικών φορέων σε διάφορα χωρικά επίπεδα.

Με βάση το επιλεγέν Σενάριο προσδιορίζονται στη συνέχεια οι Στόχοι Δράσης και τα Μέτρα Πολιτικής.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι βασικοί στόχοι στρατηγικών επιλογών τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας, ίσης σημασίας και προτεραιότητας, καλύπτουν το τουριστικό προϊόν, την τουριστική αγορά και την τουριστική βιομηχανία και είναι:

- Η αναδιάρθρωση του Τ.Π. αναφέρεται στην ανάπτυξη, διεύρυνση και ποιοτική βελτίωση ολοκλήρου του φάσματος της τουριστικής ανωδομής (καταλύματα διαφόρων κατηγοριών) και υποδομής.
- Η αναδιάρθρωση της Τ.Α. αφορά μια διαδικασία που περιλαμβάνει και στοχεύει στην επέκταση / διεύρυνση και αναδιάρθρωση της υφιστάμενης Τ.Α. και στη γεωγραφική διάρθρωση και κατανομή των τουριστικών προϊόντων, δραστηριοτήτων και ροών στο χώρο της Περιφέρειας ή στο πλέγμα των επιλεγμένων περιοχών τουριστικής ανάπτυξης.
- Η αναδιάρθρωση κι ο εκσυγχρονισμός της τουριστικής βιομηχανίας.

Στόχοι περιβαλλοντικού προσανατολισμού (κύριων φυσικών πόρων) που εντοπίζονται σε προσπάθειες / ενέργειες μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων με τη σωστή διαχείριση των χρησιμοποιούμενων περιβαλλοντικών πόρων.

Ειδικότερα, οι **βασικοί στρατηγικοί στόχοι** της τουριστικής ανάπτυξης στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, είναι :

- Η αναδιάρθρωση και ο εμπλουτισμός του περιφερειακού τουριστικού προϊόντος
- Η βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος
- Η αποσυμφόρηση και διάχυση του τουριστικού ρεύματος προς τις δυναμικά αναπτυσσόμενες περιοχές της Περιφέρειας
- Η διεύρυνση της τουριστικής αγοράς και η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με παράλληλη άμβλυση της εποχικότητας
- Η αποκατάσταση μίας διαρκούς και σταθερής προβολής / διαφήμισης / προώθησης,
- Η αναδιάρθρωση της κατανομής των υποδομών στο χώρο
- Η αξιοποίηση των φυσικών μεγάλων ορεινών συμπλεγμάτων για εναλλακτικές μορφές ποιοτικού τουρισμού
- Η προστασία και ανάδειξη των φυσικών οικοσυστημάτων, των περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και των πολιτιστικών πόρων και η σύνδεσή τους με τον τουρισμό.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Στο πλαίσιο της στρατηγικής που περιγράφεται παραπάνω οι **επιχειρησιακοί στόχοι** και οι **προτεραιότητες** για την ανάπτυξη των ήπιων μορφών τουρισμού στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι οι ακόλουθοι:

- Εκσυγχρονισμός του παράκτιου τουρισμού και ειδικότερα των υποδομών, των επιχειρήσεων, των παρεχόμενων υπηρεσιών και του αντίστοιχου τουριστικού προϊόντος.
- Επικεντρωμένη ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού στις περιοχές που διαθέτουν σχετικές δυνατότητες.

- Αναβάθμιση των υποδομών και των υπηρεσιών του ιαματικού τουρισμού και ταυτοχρόνως εμπλουτισμός του αντίστοιχου τουριστικού προϊόντος.
- Αξιοποίηση των δυνατοτήτων της Περιφέρειας για την επιλεκτική ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στις περιοχές που έχουν τον απαιτούμενο δυναμισμό.
- Αξιοποίηση του πλούσιου δυναμικού των πολιτιστικών πόρων της περιφέρειας για την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού.
- Επιλεκτική κατασκευή αθλητικών υποδομών για την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού και του τουρισμού αναψυχής
- Εκσυγχρονισμός των κυκλωμάτων του ορεινού και χιονοδρομικού τουρισμού στην ανάπτυξη των οποίων η περιφέρεια διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΗΣ

Με βάση τις διαπιστώσεις της ανάλυσης εντοπίζονται και διαμορφώνονται επιμέρους άξονες δράσης που καλύπτουν:

- δράσεις καθιέρωσης και προώθησης δοκιμασμένων συστημάτων / σχεδίων προστασίας / αναβάθμισης και διαχείρισης φυσικών και πολιτιστικών πόρων, με βάση και τα συστήματα/σχέδια που έχουν διαμορφωθεί και προωθηθεί και σε χώρες της Ε.Ε.
- δράσεις πιλοτικού χαρακτήρα για την προώθηση και ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, οικοτουρισμού, πολιτιστικού/περιηγητικού τουρισμού, χειμερινού/χιονοδρομικού, ιαματικού/φυσικής υγείας, κλπ.)

ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Τα προτεινόμενα μέτρα τουριστικής πολιτικής για την περιφέρεια εντάσσονται σε 3 αλληλοεξαρτώμενες κατηγορίες:

- α) επενδυτικά μέτρα που αναφέρονται στις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στον τουρισμό,
- β) διαχειριστικά μέτρα που αφορούν κυρίως ζητήματα προστασίας / αναβάθμισης περιβαλλοντικών πόρων της περιφέρειας, και
- γ) μέτρα για την εκπαίδευση / κατάρτιση των απασχολούμενων στον τουρισμό.

2.2. Προσδιορισμός των προτεραιοτήτων και των αξόνων παρέμβασης των δημόσιων φορέων.

Η Κεντρική Διοίκηση θα πρέπει να επιδιώξει την παράλληλη επίτευξη των παρακάτω ισοβαρών στόχων προτεραιότητας:

- Προστασία / αναβάθμιση των άμεσα συναρτώμενων (χωρικά) με τις ανωδομές περιβαλλοντικών πόρων
- Εκσυγχρονισμό των υποδομών των τουριστικών επιχειρήσεων
- Βελτίωση υφισταμένων και δημιουργία νέων δημόσιων υποδομών
- Βελτίωση της επικοινωνιακής στρατηγικής και προβολής
- Δημιουργία των αναγκαίων υποδομών για την ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού
- Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού - Εκπαίδευση & Κατάρτιση.

Η Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας θα πρέπει να επιδιώξει την παράλληλη επίτευξη των παρακάτω ισοβαρών στόχων προτεραιότητας:

- Εκπόνηση & εφαρμογή Περιφερειακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
- Εισαγωγή της τουριστικής έρευνας
- Εισαγωγή της καινοτομίας
- Ενίσχυση των Ανθρώπινων Πόρων / Επαγγελματική κατάρτιση.

Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της Στερεάς Ελλάδας θα πρέπει να επιδιώξουν την παράλληλη επίτευξη των παρακάτω ισοβαρών στόχων προτεραιότητας:

- Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής
- Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Μάρκετινγκ (Marketing Plan)
- Βελτίωση των Υποδομών - Υπηρεσιών
- Προστασία του περιβάλλοντος.

Οι Ο.Τ.Α. Α' βαθμού της Στερεάς Ελλάδας και οι θυγατρικές εταιρίες τους θα πρέπει να επιδιώξουν την παράλληλη επίτευξη των παρακάτω ισοβαρών στόχων προτεραιότητας :

Ο. Τ. Α.

- Εκπόνηση και εφαρμογή Τοπικού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
- Ανάπτυξη Βασικών - Αστικών - Κοινωνικών - Τουριστικών Υποδομών
- Προβολή - Προώθηση
- Προστασία του Περιβάλλοντος και της Περιβαλλοντικής Αισθητικής - Αειφόρος Ανάπτυξη.

ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ Ο.Τ.Α.

- Εκμετάλλευση Τοπικών Τουριστικών Επιχειρήσεων
- Δημιουργία Επιστημονικού Οργάνου Εφαρμογής της Τοπικής Τουριστικής Πολιτικής.

2.3. Πρόταση για τους άξονες και τις μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα και των αναγκαίων κοινών δράσεων των δημόσιων και των ιδιωτικών φορέων.

Σε νομαρχιακό επίπεδο, οι κλαδικοί φορείς του τουρισμού μπορούν να συμβάλλουν στην προάσπιση των συμφερόντων των μελών τους, στον σχεδιασμό της τοπικής τουριστικής πολιτικής ανάπτυξης και στην ενίσχυση της τοπικής συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, είτε αυτοτελώς είτε μέσα από τη συμμετοχή τους στα θεσμοθετημένα όργανα.

Οι τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να ακολουθήσουν διάφορες στρατηγικές, προκειμένου να αντιμετωπίσουν το διεθνή ανταγωνισμό, όπως πολιτική μάρκετινγκ, πολιτική συγχωνεύσεων-εξαγορών και συμμαχιών, αξιοποίηση του αποδοτικού μάνατζμεντ, πολιτική ποιότητας, πολιτική αναβάθμισης του ανθρώπινου παράγοντα, εισαγωγή τεχνολογιών πληροφορικής, συμμετοχή μαζί με την τοπική αυτοδιοίκηση σε αναπτυξιακές εταιρίες και σωματεία, με σκοπό την αξιοποίηση, τη διαχείριση, την προβολή και την προστασία των τουριστικών πόρων της περιοχής τους, δράσεις ανάπτυξης νέων μορφών ή προϊόντων τουρισμού ή αναβάθμισης των υφιστάμενων.

2.4. Πρόγραμμα δράσης

Έχοντας ήδη καθορίσει την στρατηγική για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, και τους άξονες παρέμβασης και κινητοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, σε αυτή την ενότητα παρατίθενται εκτενές Πρόγραμμα Δράσης στο οποίο προσδιορίζονται έργα ή κατηγορίες έργων προς υλοποίηση για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού.

Το Πρόγραμμα Δράσης διαρθρώνεται σε οριζόντιες δράσεις και σε δράσεις ανά μορφή τουρισμού - Παράκτιος, Θαλάσσιος, Εναλλακτικός (Ορεινός / Περιηγητικός, Θρησκευτικός / Πολιτιστικός, Ιαματικός, Αθλητικός, Χειμερινός, Συνεδριακός) - όπου γίνεται ειδική παρουσίαση του προγράμματος διακρινόμενη με γεωγραφικά κριτήρια αξιοποιώντας την βασικά γεωγραφική ενότητα του Νομού καθώς και όπου αυτό ήταν απαραίτητο την διανομαρχιακή γεωγραφική ενότητα (βλ. Δελφοί - Αράχοβα).

Τα έργα του προγράμματος που θεωρήθηκαν ως πρώτης προτεραιότητας συμπεριλαμβάνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Προώθηση & Προβολή Τουριστικού Προϊόντος των Νομών	1.000.000
2. Επιμόρφωση επιχειρηματιών και στελεχών τουριστικού τομέα Περιφέρειας	200.000
3. Ίδρυση Κέντρου Πληροφόρησης στην Πύλη Εισόδου της Περιφέρειας	279.000
4. Ενίσχυση τουριστικών ιδιωτικών επενδύσεων - Αναβάθμιση τουριστικού προϊόντος	9.000.000

ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

1. Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης	4.480.000
----------------------------------	-----------

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

1. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	30.400.000
---	------------

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

1. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	12.200.000
---	------------

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

1. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	16.800.000
2. Σχέδιο Διαχείρισης περιοχής παραλιακής ζώνης από Ναύπακτο έως Ιτέα	60.000

ΟΡΕΙΝΟΣ / ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ**

1. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2. Ειδικό Πρόγραμμα Προστασίας Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	2.225.000
3. Διαμόρφωση - Σήμανση Μονοπατιών	511.000
4. Ορεινός / Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
5. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

1. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2. Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Εθνικού Δρυμού Οίτης	2.225.000
3. Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000
4. Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	538.000
5. Ορεινός / Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
6. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

1. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2. Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000
3. Διαμόρφωση - Σήμανση Μονοπατιών	511.000
4. Ορεινός / Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
5. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

1. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2. Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	511.000
3. Ορεινός / Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
4. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

1. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2. Ορεινή οδοποιία	1.120.000
3. Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού / Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000
4. Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000
5. Διαμόρφωση - Σήμανση Μονοπατιών	511.000
6. Ορεινός / Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
7. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ**

1. Διορθόδοξο Κέντρο Ιεράς Μονής Οσίου Λουκά	1.127.500
2. Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

1. Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000
---	------------

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

1. Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000
---	------------

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

1. Ανάδειξη Βυζαντινών Μνημείων	8.960.000
---------------------------------	-----------

ΔΕΛΦΟΙ – ΑΡΑΧΩΒΑ

1. Επέκταση Σχεδίου Πόλεως Δελφών	9.750.000
-----------------------------------	-----------

ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ**

1. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ. Αιδηψού	6.720.000
--	-----------

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

1. Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ. Υπάτης	1.573.000
2. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	3.360.000
3. Μελέτες επιχειρηματικών σχεδίων των ιαματικών κέντρων	180.000

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ**

1. Διαμόρφωση Χώρου για Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στον π. Ηλία Μαλανδρινού	327.000
---	---------

Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

1. Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Αθλητικού Κέντρου Καρπενησίου	761.500
2. Σήμανση Διαδρομών 4x4 παραλίμνιας οδού Λ. Κρεμαστών	28.000

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ**

1. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ. Αμφίκλειας	3.360.000
2. Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ. Αμφίκλειας	1.349.000

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

1. Βελτίωση Οδού Άμφισσας - Χ.Κ. Παρνασσού	8.960.000
2. Βελτίωση Οδού Πολύδροσου - Χ.Κ. Παρνασσού	2.240.000

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

1. Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων Χιονοδρομικού Κέντρου Βελουχίου	13.470.000
---	------------

ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ

1. Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δ. Αράχωβας	5.830.000
2. Περιφερειακή Οδός Αράχωβας	9.180.000

Τα Προγράμματα του Τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που αφορούν την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και, πιο συγκεκριμένα, τα μέτρα που σχετίζονται με τον τουρισμό και, όπου υπάρχουν σχετικά στοιχεία, τα έργα και οι δράσεις που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση είναι τα ακόλουθα:

- Στα μέτρα τουρισμού του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας έχουν ήδη ενταχθεί τα ακόλουθα έργα:
 - ΕΡΓΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ - ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ
 - ΕΡΓΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ
 - ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΛΙΜΕΝΩΝ / ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ / ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΝ
 - ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
 - ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
 - ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΕΡΕΥΝΕΣ
 - ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ)

- Στο πρόγραμμα ΕΠΑΝ, σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα στοιχεία, έχουν ενταχθεί επενδύσεις:
 - Επιχειρηματικά σχέδια ΜΜΕ όλων των τουριστικών κλάδων, περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας: 2,440,837 ΕΥΡΩ.
 - Ποιοτικός εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων, κάμπινγκ και ενοικιαζομένων επιπλωμένων διαμερισμάτων, που δεν υπάγονται στον Ν.2601/98, Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος: 1,385,180 ΕΥΡΩ.
- Τα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης του Αγροτικού Χώρου έχουν ενταχθεί στον Άξονα 7 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Γεωργίας και θα εφαρμοσθούν σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας.
- Στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας έχουν ενταχθεί στον Άξονα 7 τα ακόλουθα πέντε Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης του Αγροτικού Χώρου (ΟΠΑΑΧ):
 - **ΒΔ ΤΜΗΜΑ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ**, που περιλαμβάνει τους δήμους Αγράφων, Ασπροποτάμου, Απεραντίων, Βίνιανης και Φραγκίστας
 - **ΔΥΤΙΚΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ**, που περιλαμβάνει τους δήμους Αγίου Γεωργίου, Μακρακώμης, Σπερχειάδας και Τυμφρηστού
 - **ΟΡΕΙΝΟΣ ΟΓΚΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ**, που περιλαμβάνει τους δήμους, Διρφύων, Αμαρύνθου, Μεσσαπίων, Κύμης, Ελλυμνίων, Νηλέως, Κηρέως
 - **ΟΡΕΙΝΗ ΔΩΡΙΔΑ**, που περιλαμβάνει τους δήμους Καλλιέων, Βαρδουσιών, Ευπαλίου
 - **ΟΡΟΠΕΔΙΟ ΠΡΩΗΝ ΙΜΝΗΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ**, που περιλαμβάνει τους δήμους, Δομοκού, Θεσσαλιώτιδος, Ξυνιάδος.

2.5. Στρατηγική μάρκετινγκ και επικοινωνιακή στρατηγική

Προτείνονται ορισμένες δράσεις που έχουν οριζόντιο χαρακτήρα, δεν αφορούν μια συγκεκριμένη μορφή τουρισμού και σχετίζονται κατά κύριο λόγο με την τουριστική προβολή της Περιφέρειας και την οργάνωση και το σχεδιασμό της τουριστικής ανάπτυξης. Επομένως με τις δράσεις αυτές επιδιώκεται η επίτευξη του στόχου για την αναβάθμιση και την ανάπτυξη του περιφερειακού συστήματος προβολής και, κατ' επέκταση για τη διεύρυνση της τουριστικής αγοράς.

Ως οριζόντιες κατατάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

- Ανάπτυξη περιφερειακού συστήματος τεκμηρίωσης
- Ίδρυση Εταιρείας Προώθησης Τουρισμού & Πολιτισμού Νομών
- Προώθηση και προβολή τουριστικού προϊόντος νομών
- Επιμόρφωση επιχειρηματιών και στελεχών τουριστικού τομέα
- Εκπόνηση μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης τουριστικών ειδικοτήτων
- Ίδρυση Κέντρου Πληροφόρησης στην Πύλη Εισόδου της Περιφέρειας
- Ίδρυση Γραφείου Στήριξης και Πληροφόρησης των Τουριστικών Επιχειρήσεων
- Εκπόνηση Action Plan Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού
- Εκπόνηση Νομαρχιακού Επιχειρησιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης (Marketing Plan)
- Ενίσχυση τουριστικών ιδιωτικών επενδύσεων - Αναβάθμιση τουριστικού προϊόντος.

Ειδικότερα, προτείνεται η ίδρυση εταιρείας προώθησης τουρισμού και πολιτισμού κάθε Νομού ξεχωριστά με μετόχους τόσο φορείς του Ιδιωτικού Τομέα όσο και φορείς του Δημοσίου. Η στέγαση του νέου ιδρυθέντα φορέα θα γίνει στις κτιριακές εγκαταστάσεις των Νομαρχιών.

Η εταιρία η οποία μέλλει να ιδρυθεί θα επιδιώξει την γεφύρωση του Δημόσιου με τον Ιδιωτικό Τομέα και η ίδρυσή της θα αποτελεί μια καινοτόμο αντίληψη, αφού σκοπό θα έχει να συγκεντρώσει τις προσπάθειες του συνόλου των οικονομικών, πολιτικών παραγόντων που δρουν σε μια τοπική κοινωνία.

Είναι αναγκαία η εκπόνηση και εφαρμογή Marketing Plan, σε επίπεδο Νομού το οποίο θα έχει ως στόχο την εξασφάλιση, τον εντοπισμό, την καταγραφή, την αξιολόγηση και αξιοποίηση δευτερογενούς και πρωτογενούς υλικού που αφορά το τουριστικό προϊόν κάθε Νομού. Επιπρόσθετα, θα αποσκοπεί στην κατάστρωση σχεδίου marketing και επικοινωνίας για την τουριστική προσφορά του Νομού και των επιμέρους ειδικών τμημάτων της (segments).

Προτείνονται ακόμη, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της παρουσίας των Νομών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας στις εγχώριες και διεθνείς τουριστικές αγορές, ενέργειες προβολής μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις, καθώς και ενέργειες προβολής μέσω διαδικτύου (παραγωγή ιστοσελίδας, e-marketing, market places, καταχωρήσεις σε κόμβους του διαδικτύου - banners - φιλοξενία ιστοσελίδων σε άλλους κόμβους).
